

УДК

Яцишин А. – ст. гр. БМмп-52

Тернопільський державний технічний університет імені Івана Полюя

НАУКОВА І РЕЛІГІЙНА ВІРА В КОНТЕКСТІ КАРТИНИ СВІТУ

Науковий керівник: Довгань А.О.

В світі ціннісних орієнтацій людини нескороминуще значення має віра, суб'єктивний акт ухвалення чого-небудь як достеменного. Кант справедливо підкреслював, що віра не зводиться до діяльності розуму, про неї не можна дати звіт виключно на мові понять. Віра – це ейдос. Віра є деякий сенс суб'єктивного орієнтування людини в його схильності до дії. Віра - це інтеграційна частка релігійної свідомості. Вона не потребує підтвердження істинності релігії з боку розуму або відчуттів. Релігійна віра означає необхідність відповідної поведінки і діяльності і надію на надприродну чесноту завдяки милості Бога. По суті своїй це сліпа віра. Не всяка віра є релігійною. Може бути і наукова віра, але що спирається на факти. У етичному сенсі віра - це здатність довіряти, що передбачає душевну стійкість (віра в людину, в дружбу, в майбутнє, в справедливість, в ідеал і тому подібне). Віра пов'язана з ризиком, бо це відчуття може помилятися.

Наукова віра позбавлена всякого догматизму. Тому вона повинна буде весь час коригуватися даними науки. Вона служить імпульсом, що направляє вперед, серед самих неможливих зовнішніх умов. Релігійна віра - це теж ідеологія, без опори на яку людина не може чітко уявити собі мети життя, свого місця в суспільстві.

Наукова віра не лише приводила до відкриттів, вона примушувала людину йти по шляху наукової творчості і наукових шукань всупереч всяким зовнішнім перешкодам, дозволяла і дозволяє людині ставити мету і завдання наукових пошуків.

Картина світу – це спосіб бачення світу як цілого, включаючи і людину в ньому. Між різними картинами світу немає залізобетонних стін. Тому зовсім не випадково ми є свідками енергійних дій з узгодження різних картин світу. Так, церква, як правило не лише не ставить більше під сумнів дані науки і філософії, але і прагне інтегрувати їх в релігійну картину світу. Створення світу Богом ні з чого все частішого інтегрується з даними сучасної фізики, у тому числі з приводу Великого вибуху Всесвіту. Інколи Божественним діям додається всього лише символічний характер, тим самим знову ж таки відбувається примирення з логікою наукових даних. З іншого боку, філософія і наука прагнуть здолати жорстку заданість кордонів релігії.

Єдність релігійної і наукової картин світу – це крок до цілісного розуміння людини. Всі три картини світу обумовлюють і доповнюють один одного. Не дивлячись на те, що кожна з них внутрішньо розчленована, - філософська картина світу об'єднує десятки напрямів, наукова картина світу складається з багатьох наук, а релігійна картина світу пояснює десятки релігій, - у всіх трьох є смислові стрижньові детермінанти. Людство, вимушене діяти за законами діалогу і співпраці, прискіпливо складає мозаїку єдиної картини світу. У плані налагодження вказаного діалогу філософи володіють унікальними можливостями.

Література:

1. Вайнгартнер П. «Сходство и различие между научной и религиозной верой». //Вопросы философии. 1996. №5. с.90-108.